

WET GELUIDHINDER
VASTSTELLING HOGERE WAARDEN
DEFINITIEF BESLUIT

Elst, 3 april 2020

Burgemeester en wethouders van Overbetuwe zijn voornemens voor de realisatie van een nieuwe woning aan de 1^e Weteringsewal ongenummerd te Elst hogere waarden ten gevolge van wegverkeers- en railverkeerslawaai vast te stellen, zoals bedoeld in artikel 110a lid 1 Wet geluidhinder (Wgh) juncto artikel 83 lid 1 Wgh en 4.10 Besluit geluidhinder (Bgh). De hogere waarden worden vastgesteld in het kader van de procedure op grond van artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Aanleiding

De gemeente Overbetuwe is voornemens om ten behoeve van deze nieuwe woning aan de 1^e Weteringsewal ongenummerd te Elst het vigerende bestemmingsplan te herzien. De woning is gelegen binnen de geluidszones van de 1^e Weteringsewal en de spoorverbinding Nijmegen-Arnhem. Ter onderbouwing van het gewijzigde bestemmingsplan, dat de bouw van de woning mogelijk moet maken, is een akoestisch onderzoek uitgevoerd (rapport "Akoestisch onderzoek nieuwbouwwoning 1^e Weteringsewal te Elst" met rapportnummer PRO082-01-11fe d.d. 28 oktober 2019, opgesteld door bureau dBvision uit Utrecht). Met dit onderzoek is invulling gegeven aan de onderzoeksplicht, zoals bedoeld in artikel 77 Wgh.

Uit dit akoestisch onderzoek blijkt dat zowel de voorkeursgrenswaarde voor wegverkeerslawaai als die van railverkeerslawaai worden overschreden. Bij de noordgevel wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB met 2 dB overschreden, enkel ten gevolge van het wegverkeerslawaai afkomstig van de 1^e Weteringsewal zelf. De wettelijk hoogst toelaatbare geluidbelasting van 53 dB wordt hiermee nergens overschreden. Voor wat betreft het railverkeerslawaai wordt de voorkeursgrenswaarde van 55 dB, respectievelijk op de noord- en oostgevel met maximaal 5 en 6 dB overschreden. Ook hier wordt de wettelijk hoogst toelaatbare geluidbelasting van 68 dB nergens overschreden.

Ontvankelijkheid

De hogere waarde voor de ten hoogste toelaatbare geluidbelasting wordt op verzoek van de initiatiefnemer ambtshalve vastgesteld (artikel 110a lid 3 Wgh). Hiertoe is door de heer J.W. Lammers van ProRail op 11 september 2019 een verzoek ingediend (Corsanummer 20bij00966).

Wettelijk kader en beleid

Wet geluidhinder

Indien woningen worden gerealiseerd in de zone van een (spoor)weg dient voor de geluidbelasting van deze woningen in beginsel te worden voldaan aan de voorkeursgrenswaarde. Deze bedraagt respectievelijk 48 dB en 55 dB voor wegverkeerslawaai en voor railverkeerslawaai, overeenkomstig de artikelen 82 lid 1 Wgh en 4.9 Bgh. Indien niet aan de voorkeursgrenswaarde kan worden voldaan, bieden de artikelen 83 lid 1 Wgh en 4.10 Bgh de mogelijkheid om een hogere waarde voor de ten hoogste toelaatbare geluidbelasting vast te stellen, met dien verstande dat deze waarde voor woningen in buitenstedelijk gebied voor wegverkeerslawaai de 53 dB en voor railverkeerslawaai de 68 dB niet te boven mag gaan.

In voorliggend geval betreft het de bouw van één woning met een gevelbelasting die ligt tussen de 26 dB en 61 dB. Zie hiervoor tabel 1 op pagina 13 van het akoestisch rapport van bureau dBvision.

Gemeentelijk geluidsbeleid

Sinds de wijziging van de Wet geluidhinder, die per 1 januari 2007 van kracht is geworden, is het college van Burgemeester en wethouders bevoegd gezag voor het vaststellen van hogere waarden (artikel 110a lid 1 Wgh). De gemeente Overbetuwe heeft op 8 september 2009 een gebiedsgericht geluidsbeleid vastgesteld. Onderdeel hiervan is de Nota hogere grenswaarden, waarin de ontheffingscriteria en randvoorwaarden voor het vaststellen van hogere waarden zijn beschreven.

Burgemeester en wethouders kunnen van deze bevoegdheid slechts onder voorwaarden gebruik maken. In ieder geval dient voldaan te worden aan het hoofdcriterium: "Een hogere waarde kan alleen worden verleend indien toepassing van maatregelen, gericht op het terugbrengen van de geluidsbelasting vanwege de spoorweg, van de gevel van de betrokken woningen tot de voorkeurswaarde onvoldoende doeltreffend zal zijn, dan wel overwegende bezwaren ontmoet van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard."

De overige criteria, die van toepassing zijn voor het aspect wegverkeerslawaaai, zijn hieronder weergegeven. Een hogere waarde kan worden vastgesteld indien:

1. Het geluidsaspect vanaf het eerste ontwerpstadium bij de planvorming wordt betrokken.
2. De mogelijkheid zich voordoet, bronmaatregelen worden getroffen.
3. De mogelijkheid tot het vergroten van de afstand tussen de geluidsbron en de nieuwe woningen is meegenomen in de planvorming.
4. Ter plaatse van de buitenruimte van de woningen (tuin) wordt voldaan aan de in het geluidsbeleid gestelde ambitiewaarde.
5. Het stedenbouwkundig ontwerp zo vormgegeven is dat afscherming voor het achterliggende gebied ontstaat.

Naast bovengenoemde ontheffingscriteria worden de onderstaande locatie specifieke criteria als positief aspect dan wel zwaarwegend argument meegenomen bij de afweging tot vaststelling van hogere waarden:

6. De nieuwbouw vult een open plaats op tussen aanwezige bebouwing.

In voorliggend geval zijn bron- en/of overdrachtsmaatregelen niet aan de orde uit esthetische, stedenbouwkundige en financiële overwegingen. Hiermee wordt voldaan aan het hoofdcriterium. Er wordt niet voldaan aan de ambitiewaarden, respectievelijk 43 dB en 50 dB voor wegverkeerslawaaai en railverkeerslawaaai. Voor wat betreft railverkeerslawaaai wordt bovendien niet voldaan aan de bovengrens van 58 dB uit het gemeentelijk geluidbeleid. De bovengrens voor wegverkeerslawaaai, zijnde 53 dB, wordt niet overschreden.

Bouwbesluit

Bij de vaststelling van hogere waarden met toepassing van artikel 83 lid 1 Wgh met betrekking tot een gevel van een nieuw te realiseren woning, dient de initiatiefnemer zorg te dragen voor een dusdanige geluidwering van de gevel dat het binnenniveau in de woning voldoet aan de wettelijke waarde van 33 dB, zoals opgenomen in Afdeling 3.1 van het Bouwbesluit.

Coördinatie

In artikel 110c Wgh is bepaald dat op de voorbereiding van een besluit tot vaststelling van een hogere waarde de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure van toepassing is, met dien verstande dat indien Burgemeester en wethouders bevoegd zijn de hogere waarde vast te stellen en het besluit ten behoeve van de vaststelling of herziening van een bestemmingsplan wordt genomen, het ontwerp van het besluit tegelijkertijd met het ontwerp van het bestemmingsplan gedurende zes weken ter inzage wordt gelegd. De vaststelling/beschikking voor de hogere waarden mag niet later genomen worden dan de vaststelling van het bestemmingsplan.

Overwegingen

Het ontwerpbestemmingsplan voorziet in de realisatie van één nieuwe woning gelegen binnen de geluidszones van de 1e Weteringsewal en de spoorverbinding Nijmegen-Arnheim.

Voor deze woning, waarvan de gevelbelasting op de noordelijke gevel ten gevolge van wegverkeerslawaaï niet voldoet aan de wettelijke voorkeursgrenswaarde van 48 dB, en waarvan de gevelbelastingen op de noordelijke en oostelijke gevels ten gevolge van railsverkeerslawaaï niet voldoen aan de wettelijke voorkeurswaarde van 55 dB, worden in verband met bezwaren van financiële en technische aard geen bron- en overdrachtsmaatregelen getroffen. Daarentegen worden hogere waarden voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting van 50 dB voor wegverkeerslawaaï en 61 dB voor railverkeerslawaaï vastgesteld. Bij de nieuwe woning wordt niet voldaan aan de ambitiewaarden uit het gemeentelijk geluidsbeleid en voor wat betreft railverkeerslawaaï ook niet aan de hoogst toelaatbare geluidsbelasting uit het gemeentelijk geluidsbeleid. Er wordt wèl voldaan aan de wettelijke, hoogst toelaatbare geluidsniveaus.

Bijzondere omstandigheden

Zoals hiervoor toegelicht, wordt voor railverkeerslawaaï niet voldaan aan de ambitiewaarde uit het gemeentelijk geluidsbeleid. Er wordt wel aan de wettelijke eisen voldaan. In dit specifieke geval is sprake van een uitzonderlijke situatie op grond waarvan een afwijking van het gemeentelijk beleid is gerechtvaardigd. In de huidige situatie wordt gebruik gemaakt van een onbewaakte overweg over het spoor om bij de stallen aan de westzijde van het spoor te komen. ProRail heeft de nadrukkelijke wens (eis) om, vanuit veiligheidsoogpunt, de overweg op te heffen. Door een nieuwe woning aan westzijde van het spoor te realiseren kan de huidige overweg bij de bedrijfswoning vervallen. Dit is een verbetering ten opzichte van de realisatie bij het bestaande bouwblok. Het bijgebouw verplaatsen is stedenbouwkundige geen oplossing. Tenslotte zijn een scherm of zogeheten raildempers te duur.

Het oprichten van een scherm aan de oostzijde van het perceel blijkt niet kosteneffectief te zijn. De afstand van de bedrijfswoning tot de oostzijde van het perceel bedraagt circa 215 meter. Een scherm dat de gehele zichthoek afschermt dient tweemaal 215 meter, zijnde 430 meter, lang te zijn. De minimale schermhoogte zal 1 meter moeten zijn. Als grofweg wordt uitgegaan van 1.000 euro per strekkende meter dan kost een één meter hoog scherm over de volledige zichthoek 430.000 euro. Als ervan wordt uitgegaan dat de nieuwe 1e Weteringsewal het noordelijke deel van het spoor goed afschermt dan is alsnog een scherm nodig van ten minste 265 meter. De kosten hiervan bedragen grofweg 265.000 euro. Geconcludeerd wordt dat een scherm ten minste 265.000 euro kost en in relatie tot het plan voor een nieuwe bedrijfswoning derhalve financieel niet doelmatig is. Ook het aanbrengen van zogeheten raildempers is over een dergelijke lange afstand financieel niet doelmatig gebleken.

Binnenniveau

Ten behoeve van de realisatie van de nieuw te bouwen woning dient door de initiatiefnemer te zijner tijd bij de aanvraag om omgevingsvergunning uiteraard nog wèl een onderzoek te worden uitgevoerd naar de geluidswering van de gevels om zodoende te kunnen garanderen dat aan de eis voor het binnenniveau (33 dB), zoals opgenomen in Afdeling 3.1 van het Bouwbesluit, wordt voldaan. De geluidsbelastingen, zoals opgenomen in het akoestisch onderzoek, exclusief aftrek conform artikel 110g Wgh, dienen hiervoor als uitgangspunt. Zie hiervoor de gecumuleerde geluidsbelastingen in tabel 2 op pagina 15 van het betreffende akoestisch rapport van dBvision.

Procedure

Het ontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen van 20 februari 2020 tot en met 1 april 2020. Tegen het ontwerp-besluit vaststelling hogere grenswaarden zijn geen zienswijzen ingebracht.

Besluit

Gelet op het bovenstaande, en het bij en krachtens de Wet geluidhinder bepaalde, besluiten Burgemeester en wethouders van Overbetuwe:

- a) Op grond van artikel 110a lid 1 Wet geluidhinder juncto artikel 83 lid 1 Wgh, voor de bouw van een nieuwe agrarische bedrijfswoning gelegen aan 1^e Weteringsewal ongenummerd te Elst hogere waarden vast te stellen conform onderstaande tabel (zie bijlage figuur 3 van het akoestisch rapport):

Geluidgevoelige bestemming				Verzochte hogere waarde [dB]
Categorie	Rekenpunt / omschrijving *	Aantal bestemmingen	Hoogte [m]	
wo	noordgevel	1	5,0	50 (wegverkeer)
wo	noordgevel	1	1,5	60 (railverkeer)
wo	noordgevel	1	5,0	60 (railverkeer)
wo	oostgevel	1	1,5	61 (railverkeer)
wo	oostgevel	1	5,0	61 (railverkeer)

Gelet op artikel 110i Wgh wordt dit besluit, na het onherroepelijk worden daarvan, ter inschrijving aangeboden aan de openbare registers van het Kadaster.

De vastgestelde hogere waarden zijn het gevolg van een akoestische afweging en toetsing aan de Wet geluidhinder en de Nota hogere grenswaarden (onderdeel van het gebiedsgericht geluidsbeleid) van de gemeente Overbetuwe.

- b) De volgende bescheiden vast te stellen als behorende bij het verzoek om vaststelling van hogere waarden:
- Aanvraag hogere waarden d.d. 11 september 2019 (Corsanummer 20bij00966) van ProRail/J.W. Lammers;
 - Rapport "Akoestisch onderzoek nieuwbouwwoning 1^e Weteringsewal te Elst" met rapportnummer PRO082-01-11fe d.d. 28 oktober 2019, opgesteld door bureau dBvision uit Utrecht.

Namens burgemeester en wethouders,
Domeinmanager Fysiek
Team Omgeving,

J.F.M. Hollander